

Notis

Fångstmetod för kläckande vedskalbaggar

[How to collect emerging adults of wood-boring Coleoptera]

STANISLAV SNÄLL

En vacker vårdag för flera år sedan var jag på en exkursion i södra Slovakien. Vid ett besök i en gammal obrukad trädgård såg jag en snabbflygande insekt som närmade sig. Med en kvick rörelse lyckades jag fånga den i min häv. När jag undersökte den närmare visade det sig vara en vacker och sällsynt praktbagge, den drygt centimeterstora *Ptosima flavoguttata* (Ill.).

Jag ville gärna fånga flera exemplar och började genast undersöka några körsbärsträd i vilka denna praktbagges utveckling borde äga rum. Snart upptäckte jag att flera träd hade några runda, cirka 4 mm stora, hål. I ett av hålen satt en *Ptosima*, som känns igen på en stor gul fläck mellan ögonen. Hur skulle jag nu få ut praktbaggen? Jag försökte peta ut den ur hålet med hjälp av en kniv och en pincett. Men skalbaggen kröp bara längre in och var förlorad. Samma sak hände vid andra, tredje och många andra försök. Jag fick inte fatt någon även om det fanns väldigt många som satt i sina utflygningshål. Jag försökte också blåsa cigarettrök in i hålen med hjälp av en slang, men inte heller det hjälpte. Skalbaggarna fortsatte att krypa längre in och ville inte komma ut.

Sedan fick jag en idé om att snabbedöva skalbaggarna med ättiketer. Jag sög in några droppar ättiketer i en slang, siktade på skalbaggen i hålet från ungefär 2 cm avstånd och blåste häftigt. Sedan drog jag ut den med hjälp av en vass pincett innan den vaknade. På det här sättet fångade jag ett drygt tiotal individer på ganska kort tid.

Det visade sig vara bäst att använda genomskinlig slang, ca en halv meter lång och med 2 mm inre diameter. När slangen är genomskinlig reagerar insekterna mindre på den än på färgad slang, speciellt röd. Att ta ut skalbaggarna ur hålen gick bäst med en insektsnål med kröpt spets som man hakar i på undersidan mellan halsskölden och bakroppen.

Den här metoden har jag använt många gånger senare vid fångst av långhorningar, praktbaggar och träborrare.

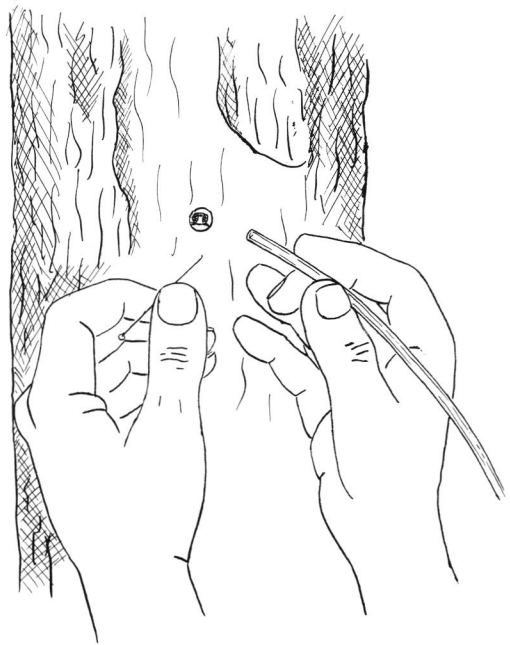

Fig. 1. Kläckande praktbagge fångas med den beskrivna metoden.

Emerging buprestid beetle is being collected with the described method.

Summary

Emerging buprestic or cerambycid beetles are easily disturbed, and normally retreat into their exit passages when approached by the collector. This can be avoided by blowing some acetylic ether on the emerging beetle with the aid of a transparent tube (length 0.5 m, diameter 2 mm). Thereafter, the motionless beetle is easily extracted with a hooked insect pin.

S. Snäll, Grytstigen 133, S-147 52 Tumba, Sweden.